

ВІЛИВ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ НА МІЖНАРОДНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Ілляшенко Т.О., Рогачова Т.О.

Реформа податкової системи набуває особливо важливого значення і є чи не головним аспектом суспільно-економічних перетворень в Україні, які мають вивести її на рівень розвитку стабільних країн Європи. Сьогоднішня податкова система є фактором, який знижує міжнародну конкурентоспроможність України, сприяє зростанню тіньового сектору економіки, поширенню корупції та закріпленню соціальної несправедливості в суспільстві.

Актуальність гармонізації податкової системи України до вимог ЄС обумовлюється проголошеною стратегічною спрямованістю України на трансформацію економічної політики країни, в тому числі податкової системи як важливого її компонента, перетворення її у політику підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Ми розглядаємо гармонізацію податкової системи України як один із важливих способів забезпечення міжнародної конкурентоспроможності національної економіки

Гармонізація податкової системи здатна підвищити конкурентоспроможність економіки України, активізувати інноваційно-інвестиційну складову розвитку із позитивним впливом на структурні процеси у реальному секторі економіки та в зростанні "економіки на базі знань", чим забезпечити динамічне економічне зростання із підвищеннем рівня та якості життя населення. Всі спроби реформування податкової системи України в більшості закінчувалися невдачею, адже не враховували міжнародний досвід, були далекі від приведення податкової системи України у відповідність із стандартами ЄС, в основному вони базувалися на лобіюванні інтересів великого бізнесу. В більшості випадків влада сама створює умови для криміналізації суспільства. Що є обов'язковим, так це увага до видів економічної діяльності, які визначають національні конкурентні переваги, і які для свого розвитку не вимагають державних коштів, а лише кращого, яке враховує світовий досвід, законодавчого та нормативно-правового регулювання.

Адаптація податкової системи до вимог ЄС позбавить змоги внесення змін, спрямованих на лобіювання інтересів тих чи інших структур, галузей, і навіть, окрім суб'єктів господарювання, що в свою чергу протидіятиме збільшенню тіньових оборотів і масштабному поширенню корупції, різкому розшаруванню суспільства України на бідних і багатих.

Внаслідок невідповідного податкового законодавства та високого рівня податкових ставок, чесний бізнес програє в конкуренції, тим більше на міжнародному рівні, бо має менше обігових коштів, менше ресурсів для інвестицій, втрачає висококваліфікованих працівників. Це призводить до зменшення частки чесного українського бізнесу на міжнародному ринку, і відповідно, до зменшення платежів до бюджету.

Удосконалення інституційного середовища оподаткування, сприятливого для реалізації принципу рівності всіх платників перед законом, відповіального ставлення платників до виконання своїх податкових зобов'язань є також однією з необхідних умов удосконалення податкового законодавства.

Метою гармонізації податкової системи є приведення її у відповідність з пріоритетами державної політики соціально-економічного розвитку, сприяння сталому економічному зростанню на основі виваженої інвестиційно-інноваційної політики та прискорення розвитку національних конкурентних переваг з урахуванням світового досвіду, забезпечення достатності сукупних податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів та державних цільових фондів, виходячи з проведення збалансованої бюджетної політики на середньострокову перспективу.

Проведення податкової та бюджетної реформи: вирівнювання податкового навантаження та усунення податкової дискримінації, зміна структури податків із підвищенням частки непрямих податків, покращення адміністрування податків, посилення прозорості та ефективності державних витрат, впровадження в економічну практику методології оцінки ефективності використання державних фінансових ресурсів у різних сферах є необхідними елементами гармонізації податкової системи України до вимог ЄС, що є важливим елементом забезпечення конкурентоспроможності економіки України.